FOR OFFICIAL USE

F

	KU	RE
Paper 1		
Paper 2		
Total		

2500/407

TEISTEANAIS NÀISEANTA 2011

DICIADAIN , 4 CÈITEIN
9.00 m – 9.20 m

MATAMATAIG
AN ÌRE CHOITCHEANN
Bun Ìre
Pàipear 1
Gun àireamhair

Lìon na bogsaichean seo agus leugh na tha sgrìobhte gu h-ìosal.

Làn ainm sgoile no colaiste

Baile

Ciad ainm(ean)

Sloinneadh

Latha breith
Là Mìos Bliadhna

Àireamh an oileanaich

Àireamh an t-suidheachain

1 **Chan fhaod thu àireamhair a chleachdadh.**

2 Freagair nas urrainn dhut de na ceistean.

3 Sgrìobh d' obrachadh-a-mach agus do fhreagairtean anns na h-àiteachan a tha air am fàgail falamh. Tha rùm a bharrachd aig deireadh an leabhair ma bhitheas feum agad air. Ma chleachdas tu e, sgrìobh gu soilleir àireamh na ceiste tha thu a' dèanamh.

4 Airson na comharraidhean fhaighinn gu lèir feumaidh tu d' obrachadh-a-mach a shealltainn.

5 Mus fhàg thu seòmar na deuchainn feumaidh tu an leabhar seo thoirt don Fhreiceadan. Mur dèan thu seo dh'fhaodadh tu na comharraidhean gu lèir a chall.

SQA
©

	Comharraidhean	KU	RE

1. Obraich a-mach na freagairtean aca seo.

(*a*) £3·82 × 4

OBRACHADH	
FREAGAIRT	£

1

(*b*) 835 – 416

OBRACHADH	
FREAGAIRT	

1

(*c*) $\frac{1}{7}$ de 294

OBRACHADH	
FREAGAIRT	

2

2. Anns an t-seusan seo chaidh, bha cluicheadair aghaidh aig sgioba ball-coise a' faighinn tadhal 50% dhe na tursan a' bha e faighinn cothrom.

Fhuair e 76 cothroman anns an t-seusan.

Cia mheud tadhal a fhuair e?

OBRACHADH	
FREAGAIRT	tadhail

2

Comharraidhean KU RE

3. Tha Fiona a' reic glasraich aig Fèill-reic Thuathanaich.

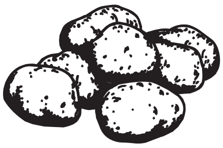

Buntàta

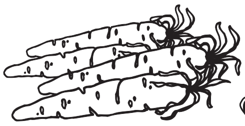

Currain

Creamhan-gàrraidh

Faodaidh am buntàta, na currain agus na creamhan-gàrraidh a tha i reic bhidh an dàrna cuid

- **Albannach**

  no

- **Sasannach**

Tha an clàr gu h-ìosal a' sealltainn aon shreath glasraich a dh'fhaodadh i a reic.

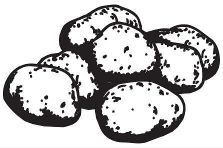	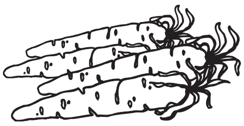	
Albannach	Sasannach	Albannach

Cuir crìoch air a' chlàr a' sealltainn nan còig sreathan eile a dh'fhaodadh i a reic. **3**

Comharraidhean | KU | RE

4. Tha Iain a-muigh a' gabhail pàirt ann an eacarsaich trèanaidh.

Feumaidh e dhol bho THOISEACH gu CRÌOCH an raoin, a' tadhal air na puingean-dearbhaidh **uile**, **anns an òrdugh cheart**, mar a tha iad anns an dealbh.

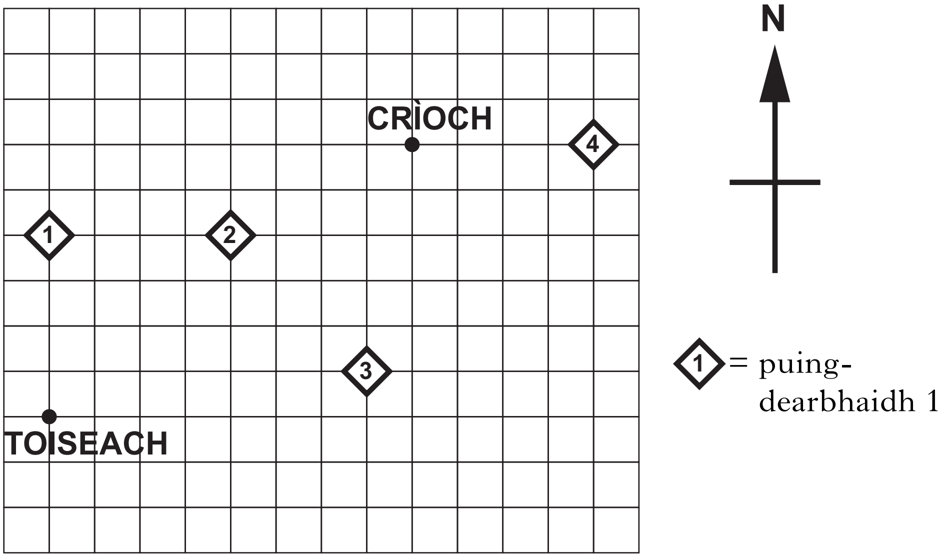

Feumaidh Iain àirdean na combaist a sgrìobhadh sìos airson gach pàirt dhen turas aige.

Tha pàirt dhen liosta aig Iain gu h-ìosal.

TOISEACH, Tuath, An Ear, An Ear-dheas, __________________ ,

__________________ , CRÌOCH.

Lìon a-steach na beàrnan airson turas Iain air fad a shealltainn. **2**

5. Feumaidh Taiba 17 pocannan sgudail gàrraidh thoirt chun an ionad ath-chuartachaidh anns a' chàr aice.

Chan urrainn dhan chàr ach 3 pocannan a ghiùlan aig an aon àm.

Cia mheud turas a dh'fheumas Taiba a dhèanamh leis a' chàr airson an sgudal gu lèir thoirt chun an ionad ath-chuartachaidh?

OBRACHADH	
FREAGAIRT	tursan

2

6. Bha na Ròmanaich a' cleachdadh litrichean airson àireamhan.

Tha na litricheean a bhiodh iad a cleachdadh anns a' chlàr seo.

I	=	1
V	=	5
X	=	10
L	=	50
C	=	100
D	=	500
M	=	1000

M C L X a' riochdachadh 1160

1000 + 100 + 50 + 10 = 1160

Faodar an àireamh MDVI obrachadh a-mach anns an aon dòigh.

Dè an àireamh tha MDVI a' riochdachadh?

OBRACHADH

FREAGAIRT

4

7. Tha taigh-òsta a' cur suas ghrafaichean gach latha tha a' sealltainn na teothachd ann an diofar bhailtean.

Tha an graf airson Glaschu air a chrìochnachadh mar-tha.

(*a*) Crìochnaich na grafaichean airson Venice agus Stockholm.

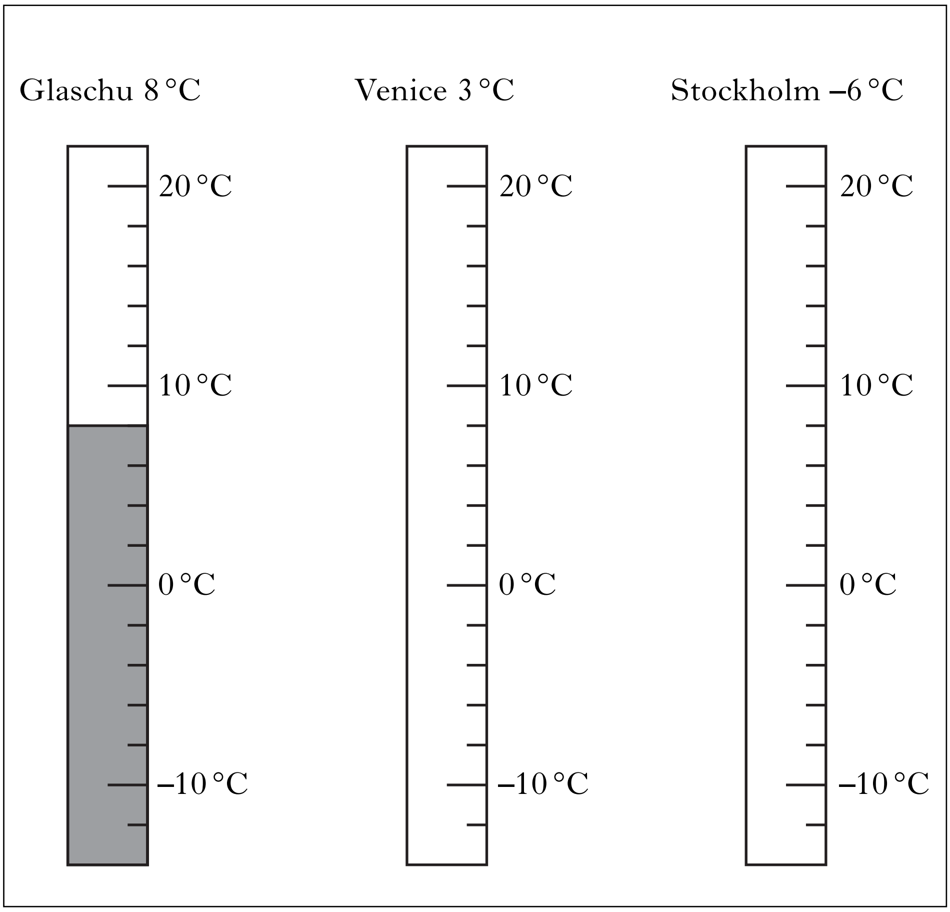

2

(*b*) Cia mheud puing nas blàithe tha Venice seach Stockholm?

OBRACHADH	
FREAGAIRT	°C

2

8. Tha am plèana aig Adhamh a fàgail aig 1630.

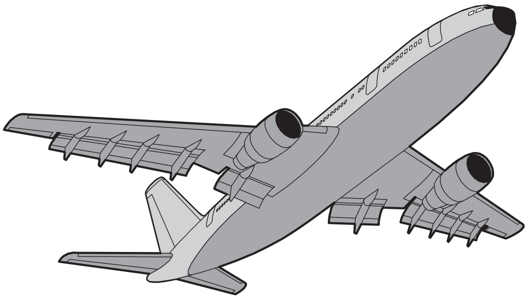

(*a*) Sgrìobh 1630 ann an riochd **12-uarach**.

FREAGAIRT	

1

(*b*) Feumaidh Adhamh a bhith aig a' phort-adhair 1 uair 15 mionaid mus fhalbh am plèana.

Tha e a' toirt 45 mionaid dràibheadh bhon taigh aig Adhamh chun a' phort-adhair.

Tha Adhamh a' fàgail an taighe aig 1410.

Am bi e aig a' phort-adhair ann an àm?

Sgrìobh sìos do reusanachadh agad airson na freagairt seo.

OBRACHADH

FREAGAIRT LE REUSANACHADH

4

[*CRÌOCH A' PHAIPEIR*]

ÀITE A BHARRACHD AIRSON FREAGAIRTEAN

[DUILLEAG FHALAMH]

[DUILLEAG FHALAMH]

Briathrachas (Bun Ìre, Pàipear 1)—Glossary (Foundation Level, Paper 1)

Gàidhlig	Beurla
Creamhan-gàrraidh	Leeks
Puingean-dearbhaidh	Checkpoints
Àirdean na combaist	Compass points (directions)

[DUILLEAG FHALAMH]

FOR OFFICIAL USE

F

KU	RE

2500/408

TEISTEANAIS NÀISEANTA 2011

DICIADAIN , 4 CÈITEIN
9.40 m – 10.20 m

MATAMATAIG
AN ÌRE CHOITCHEANN
Bun Ìre
Pàipear 2

Lìon na bogsaichean seo agus leugh na tha sgrìobhte gu h-ìosal.

Làn ainm sgoile no colaiste

Baile

Ciad ainm(ean)

Sloinneadh

Latha breith
Là Mìos Bliadhna

Àireamh an oileanaich

Àireamh an t-suidheachain

1 **Faodaidh tu àireamhair a chleachdadh.**

2 Freagair nas urrainn dhut de na ceistean.

3 Sgrìobh d' obrachadh-a-mach agus do fhreagairtean anns na h-àiteachan a tha air am fàgail falamh. Tha rùm a bharrachd aig deireadh an leabhair ma bhitheas feum agad air. Ma chleachdas tu e, sgrìobh gu soilleir àireamh na ceiste tha thu a' dèanamh.

4 Airson na comharran fhaighinn gu lèir feumaidh tu d' obrachadh-a-mach a shealltainn.

5 Mus fhàg thu seòmar na deuchainn feumaidh tu an leabhar seo thoirt don Fhreiceadan. Mur dèan thu seo dh'fhaodadh tu na comharraidhean gu lèir a chall.

©

		Comharraidhean	KU	RE

1. Cheannaich Caitlin carabhan airson £32 300.

Reic i e an dèidh dà bhliadhna, ach chaill i £2460.

Dè phrìs aig an do reic Caitlin an carabhan aice?

OBRACHADH	
FREAGAIRT	£

2

Comhàrraidhean	KU	RE

2. Tha bogsa seòclaid ann an cruth ciùbaid.

Tha fad a' chiùbaid 9 ceudameatair, leud 6 ceudameatair agus àirde 4 ceudameatair.

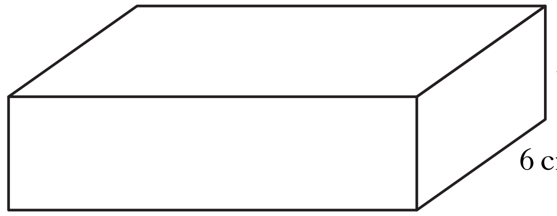

Obraich a-mach tomhas-lìonaidh a' bhogsa.

OBRACHADH	
FREAGAIRT	ceudameatair ciùbach

2

	Comhарraidhean	KU	RE

3. Tarraing an dealbh seo air a' chliath gu h-ìosal.

Dèan fad gach loidhne leth an fhaid a th' annta anns an dealbh àrd.

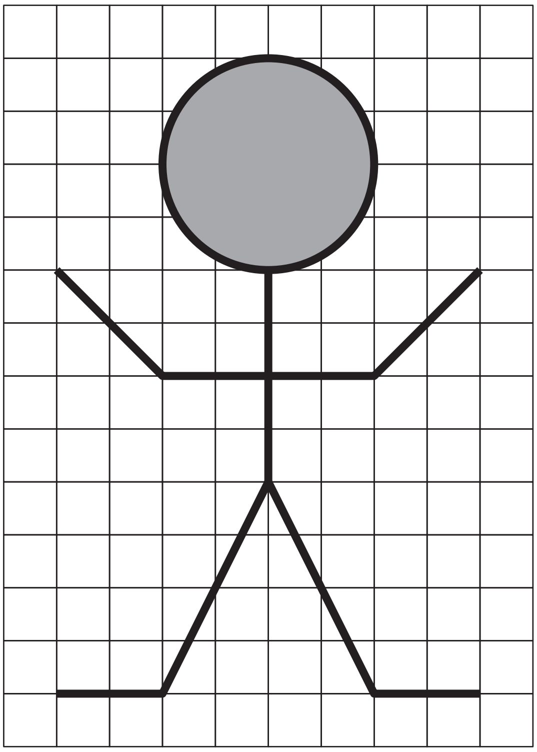

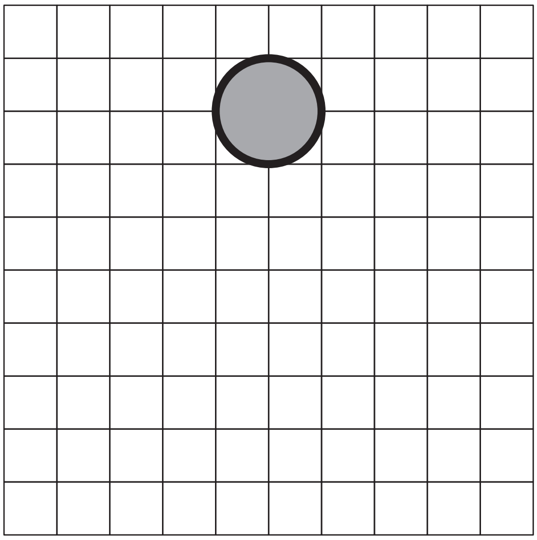

4

4. Tha Emma a' cluich le stràbhan tha i air gearradh gu na fadan anns an dealbh gu h-ìosal.

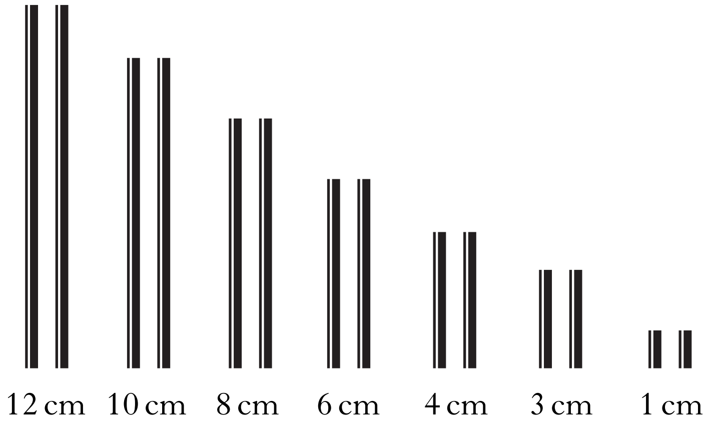

Tha i cleachdadh ceithir stràbhan airson a' ceart-cheàrnach seo a dhèanamh.

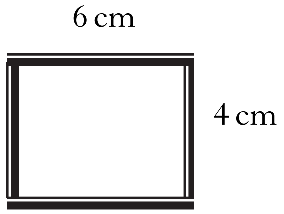

(*a*) Obraich a-mach farsaingeachd na ceart-cheàrnaich seo.

OBRACHADH	
FREAGAIRT	ceudameatair ceàrnagach

2

(*b*) Thug Emma an aire gu faodadh i ceithir stràbhan eile a chleachdadh airson ceart-cheàrnach eile dhèanamh aig a bheil **farsaingeachd co-ionann** ris an tè gu h-àrd.

Dè na ceithir stràbhan a chleachd Emma?

OBRACHADH	
FREAGAIRT	

2

Comharraidhean | KU | RE

5. Is e deich-cheàrnach a th' anns a' chumadh anns an dealbh gu h-ìosal.

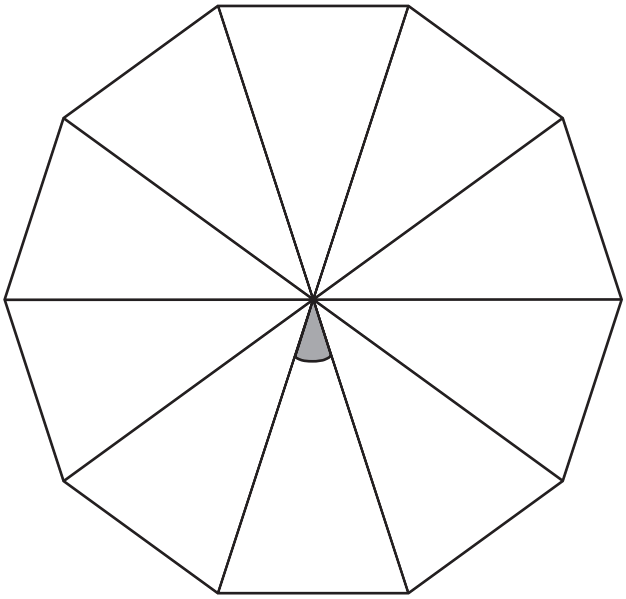

Tha na ceàrnan aig meadhan na deich-cheàrnaich seo uile co-ionann.

Obraich a-mach meud na ceàrn dathte.

OBRACHADH

FREAGAIRT °

3

Comharraidhean | KU | RE

6. Tha companaidh àirneis a' dèanamh sgeilfichean aig diofar mheudan.

Tha cuid dhe na meudan anns na deilbh gu h-ìosal.

Sgeilf meud 1 Sgeilf meud 2 Sgeilf meud 3

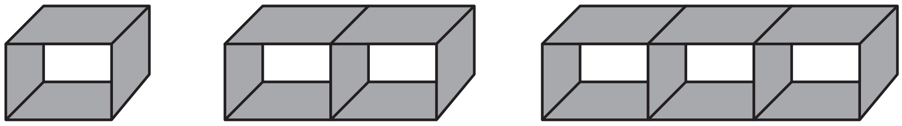

4 pìosan fiodh 7 pìosan fiodh

(*a*) Cuir crìoch air a' chlàr seo.

Meud na sgeilfe	1	2	3	4	5	6		13
Cia mheud pìos fiodh?	4	7						

OBRACHADH

4

(*b*) Sgrìobh sìos riaghailt airson obrachadh a-mach an àireamh phìosan fiodh ma tha fhios agad air meud na sgeilfe.

RIAGHAILT

2

Comharraidhean	KU	RE

7. Seo plana dhen chidsin aig Gordon.

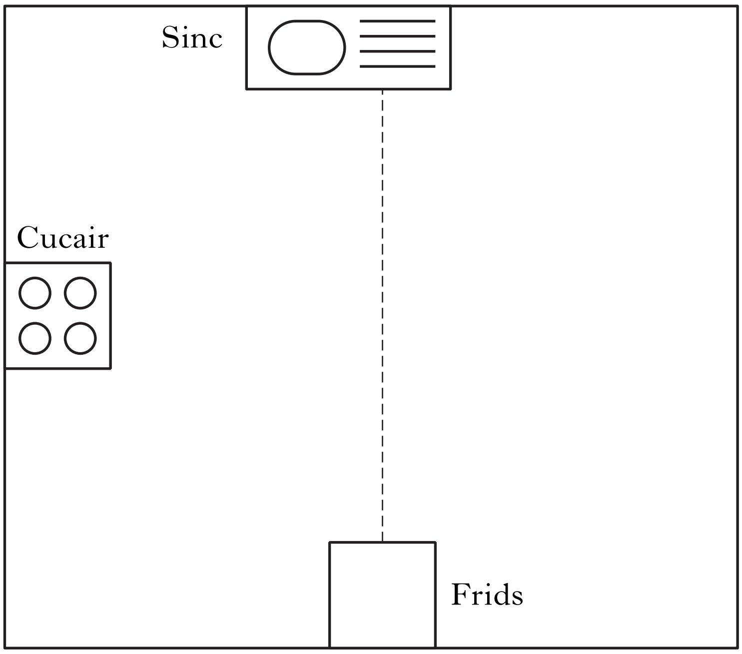

(*a*) Tha an loidhne bhriste air a' phlana a' sealltainn an astair eadar a' sinc agus a' frids.

Tomhais fad na loidhne seo.

FREAGAIRT	ceudameatair

1

(*b*) Chaidh am plana a dhealbh air sgèile **1 ceudameatair riochdachadh 50 ceudameatair**.

Obraich a-mach am fìor astar eadar a' sinc agus a' frids.

OBRACHADH	
FREAGAIRT	ceudameatair

2

(*c*) Sgrìobh sìos am fìor astar eadar a' sinc agus a' frids **ann am meatairean**.

FREAGAIRT	meatairean

1

Comharraidhean | KU | RE

8. Faodar an clàr seo a chleachdadh airson cìs-rathaid càr gach bliadhna obrachadh a-mach, stèidhichte air na tha e a' cur a-mach de CO_2.

Bann	*CO_2 a-mach* (g/km)	Cìs-rathaid bliadhna
A	Nas lugha na 100	Chan eil càr sam bith anns a' bhann seo
B	101 – 120	£35
C	121 – 150	£120
D	151 – 165	£145
E	166 – 185	£170
F	Nas motha na 185	£210

(*a*) Sgrìobh sìos cosgais na cìs-rathaid bhliadhnail aig càr tha a' cur a-mach 160 g/km CO_2.

FREAGAIRT	£

1

(*b*) Tha an aon seòrsa càr aig Mgr Dunbar agus aig a bhean. Tha iad a' pàigheadh £340 gu lèir airson cìs-rathaid gach bliadhna.

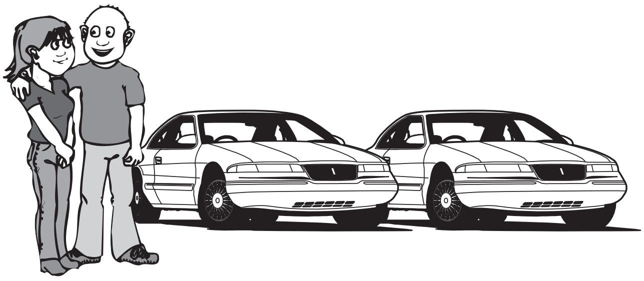

Dè **am Bann** anns a bheil na càraichean aca?

OBRACHADH

FREAGAIRT

3

Comharraidhean | KU | RE

9. Dh'iarr Miss Sweeney air a h-uile sgoilear anns a' chlas aice meud nam brògan aca a' sgrìobhadh air pìos paipear.

Dh'iarr i orra an uair sin clàr-tricead a dhèanamh leis an fhiosrachadh seo.

Tha an clàr-tricead sin gu h-ìosal.

Meud bròig	*Comharran-cunntaidh*	*Tricead*
2	ǀ	1
3	ǀǀ	2
4	𝍸	5
5	𝍸 ǀǀ	7
6	ǀǀǀ	3
7	ǀǀ	2

(*a*) Lorg mòd nam meudan bhrògan.

FREAGAIRT

1

Aig deireadh an leasain chruinnich Miss Sweeney na pìosan pàipear ach thuit a dhà dhuibh gun fhios dhi.

Tha na pìosan paipear a th' aig Miss Sweeney fhathast na làimh air an sealltainn gu h-ìosal.

2	3	3	4	4	4	4	5	5
5	5	5	5	5	6	6	6	7

(*b*) Dè na meudan bròige bh' air an dà phìos paipear a thuit air Miss Sweeney?

OBRACHADH

FREAGAIRT

2

Comharraidhean	KU	RE

10. Tha Cairt-Siubhail Oileanaich a' toirt dhaibh lùghdachadh 35% air na faraidhean rèile aca.

Tha am faradh gach rathad eadar Inbhir Àir agus Glaschu £11.

(*a*) Tha Cairt-Siubhail Oileanaich aig Carol.

Obraich a-mach an lùghdachadh a gheibh i airson faradh gach rathad eadar Inbhir Àir agus Glaschu.

OBRACHADH	
FREAGAIRT	£

2

(*b*) Dè na dh'fheumas Carol pàigheadh airson a faradh gach rathad eadar Inbhir Àir agus Glaschu?

OBRACHADH	
FREAGAIRT	£

2

Comharraidhean | KU | RE

11. Tha tòimhseachain air an dèanamh le cearcaill agus ceàrnagan.

Feumaidh na h-àireamhan anns an dà chearcall còmhla ri chèile a bhith co-ionann ris an àireamh anns a' cheàrnaig.

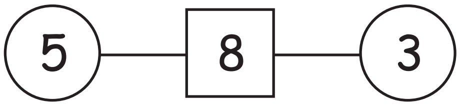

(*a*) Dè an àireamh a tha T a riochdachadh?

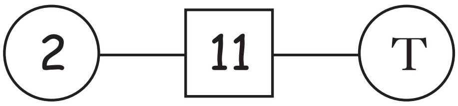

FREAGAIRT	T =

1

(*b*) Dè na h-àireamhan a tha A, B agus C a riochdachadh?

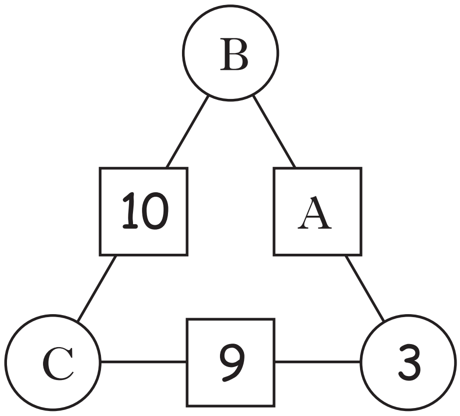

OBRACHADH

FREAGAIRT	A = B = C =

3

12. Cheannaich Mike càr a' cleachdadh sgeama ceannach-iasaid.

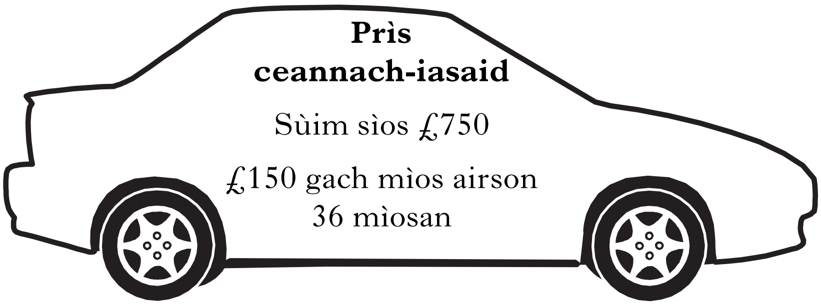

Dè na phàigh Mike gu lèir air a' chàr aige?

OBRACHADH	
FREAGAIRT	£

4

Comharraidhean	KU	RE

13. Bha Dolly a' Chaora ainmeil nuair chaidh a clònadh aig Ionad Roslin ann an Dùn Èideann.

Rugadh Dolly air an 5mh an t-Iuchar 1996.

Bhàsaich i air an 14mh an Gearran 2003.

Dè an aois a bha Dolly nuair a bhàsaich i?

OBRACHADH	
FREAGAIRT	bliadhna a dh'aois

3

Comharraidhean	KU	RE

14. Is e saor a th' ann an Jafar.

Bidh e a' crochadh dhorsan ann an taighean.

Tha e a' cleachdadh na riaghailt seo airson obrachadh a-mach prìs gach pìos obrach.

Prìs ann an notaichean = 35 + (An àireamh dhorsan × 28)

Dè na dh'fheumas tu pàigheadh ma chrochas Jafar 8 dorsan dhut?

OBRACHADH	
FREAGAIRT	£

3

[Tionndaidh gu *Duilleag a sia-deug* airson Ceist 15

Comharraidhean | KU | RE

15. Rinn màthair dèideag-chluich airson na cloinne aice.

Tha an dealbh gu h-ìosal a' sealltainn aodann aghaidh na dèideig.

Tha e air a dhèanamh le bhith a' gearradh cearcall a-mach à ceàrnag.

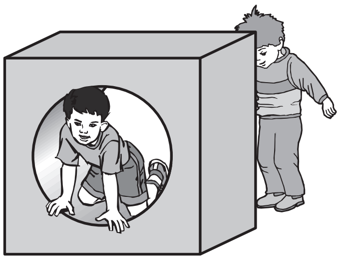

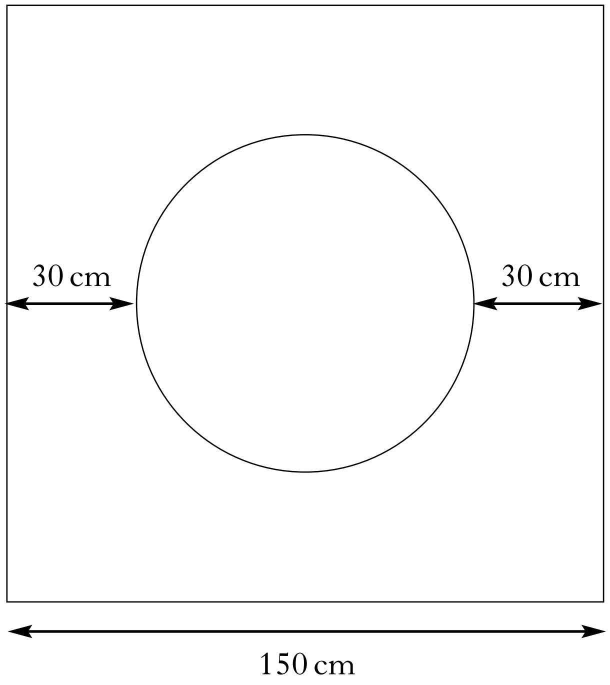

Obraich a-mach **radius** a' chearcaill.

OBRACHADH	
FREAGAIRT	ceudameatair

4

[*CRÌOCH A' PHAIPEIR*]

ÀITE A BHARRACHD AIRSON FREAGAIRTEAN

ACKNOWLEDGEMENT

Foundation Level Paper 2 Question 13—Photograph of Dolly the Sheep is reproduced by kind permission of The Roslin Institute, The University of Edinburgh.

[DUILLEAG FHALAMH]

[DUILLEAG FHALAMH]

Briathrachas (Bun Ìre, Pàipear 2)—Glossary (Foundation Level, Paper 2)

Gàidhlig	**Beurla**
Sgeama ceannach-iasaid	Hire purchase scheme
Sùim sìos	Deposit
Dèideag-chluich	Play toy

[DUILLEAG FHALAMH]